

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti «Parazitologiya» kafedrası dotsenti, v.f.n. Sh.N.Nasimovning Veterinariya profilaktikasi va davolash fakulteti (f.t.b.) 60840100 – Veterinariya meditsinasi bakalavr yoʻnalishi I-oqim (301-303 guruhlar) talabalari uchun tayyorlangan “Baliq va asalari kasalliklari” fanidan “Baliqlarning trematodoz va sestodoz kasalliklari” mavzusida ochiq dars - maʼruza ishlanmasiga

TAQRIZ

Ushbu dars ishlanmasi “Baliq va asalari kasalliklari” fanidan 60840100 – veterinariya meditsinasi bakalavriat yoʻnalishi talabalari uchun, fanning oʻquv dasturi asosida tayyorlangan. Ishlanmada-mavzu va texnologik xarita: maʼruza mashgʻulotining rejasi; oʻquv mashgʻulotining maqsadi; pedagogik vazifalar; oʻqitish uslubi va texnikasi; oʻqitish vositalari; oʻqitish shakli; monitoring va baholash; faoliyat mazmuni, bosqichlari va vaqti, ushbularni tuzishda foydalanilgan asosiy va qoʻshimcha adabiyotlar roʻyxati. Qoʻllaniladigan asbob-uskunalar, koʻrgazma vositalar, assiment texnikasi, FSMU metodlari va aqliy xujum savollari mavjud. Baliqlarning trematodoz va sestodoz kasalliklarini sistematik asoslari, biologik rivojlanishi, patogenezi, kasalliklar tashxisi va profilaktikasi aniq bayon qilingan. Dars ishlanmasi ixcham, sodda tushunarli tilda yozilgan boʻlib, talabalar oʻzlashtirishi uchun juda qulaydir. Mavzuga oid rasm va jadvallar oʻz oʻrnida izohi bilan berilgan.

Mavzuni toʻliqicha yoritib, oddiy va yengil tushuncha hosil qilishiga erishgan. Trematodoz va sestodoz (invazion kasalliklar) haqida keltirgan maʼlumotlarida baliqchilikda keltiradigan iqtisodiy zarari, kasallik qoʻzgʻatuvchilarining sistematik tavsifi, organ va sistemalarining tuzilishi, ular orasida alohida nazariy va amaliy ahamiyatga ega turlari, haqida maʼlumotlar keltirilgan. Ayni paytda ushbu dars talabalarda mavzu boʻyicha bilim, koʻnikma, malaka paydo qilib, boʻlajak mutaxassislarining shakllanishida muhim rol oʻynaydi.

Dotsent Sh.N.Nasimov tomonidan 60840100 – veterinariya meditsina bakalavr yoʻnalishi boʻyicha “Baliq va asalari kasalliklari” fanidan “Baliqlarning trematodoz va sestodoz kasalliklari” mavzusidagi maʼruza ochiq dars ishlanmasini ijobiy baholayman va taʼlim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

Hayvonlar fiziologiyasi, biokimyosi va
patologik fiziologiyasi kafedrası mudiri,
vet. fanlari doktori (DSc), dotsent

F.E.Kurbonov

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti «Parazitologiya» kafedrası dotsenti, v.f.n. Sh.N.Nasimovning Veterinariya profilaktikasi va davolash fakulteti (f.t.b.) 60840100 – Veterinariya meditsinasi bakalavr yoʻnalishi I-oqim (301-303 guruhlar) talabalari uchun tayyorlangan “Baliq va asalari kasalliklari” fanidan “Baliqlarning trematodoz va sestodoz kasalliklari” mavzusida ochiq dars - maʼruza ishlanmasiga

TAQRIZ

Darsning ishlanmasi-mavzu va texnologik xarita: maʼruza mashgʻulotining rejasi; oʻquv mashgʻulotining maqsadi; pedagogik vazifalar; oʻqitish uslubi va texnikasi; oʻqitish vositalari; oʻqitish shakli; monitoring va baholash; faoliyat mazmuni, bosqichlari va vaqti, ushbularni tuzishda foydalanilgan asosiy va qoʻshimcha adabiyotlar roʻyxati keltirilgan. Baliqlarning trematodoz va sestodoz kasalliklarini sistematik asoslari, biologik rivojlanishi, patogenez, kasalliklar tashxisi va profilaktikasi aniq bayon qilingan. Trematodozlar-baliqlarning invazion kasalligi boʻlib, soʻruvchilar tomonidan chaqiriladi. Bu sinfga kiruvchi koʻpchilik gelmintlarda – yopishuvchi moslamalari – soʻrgʻichlari bor. Ichaklari yopiq, berk. Jinsiy tizimi – germofrodit. Barcha trematodalar – biogelminlar. Agarda metaserkariylar bilan zararlangan baliqni qushlar, hayvonlar yoki odam isteʼmol qilsa ularning tanasida jinsiy yetuk trematoda vujudga keladi. Sestodozlar-baliqlarning invazion kasallik boʻlib, Cestoda sinfga mansub yapaloq lentasimon (belbogʻli) koʻrinishda, kichkina boshcha (skoleks), boʻyicha va tana (strobila) ga boʻlingan boʻlib, boʻgʻimchalardan (proglottid) tashkil topgan. 15 m gacha yetadi. Quyidagi turkumlari veterinar ahamiyatga ega - *Caryophyllidea* (chinnigulsimonlar) va *Pseudophyllidea* (tasmasimonlar).

Dotsent Sh.N.Nasimov tomonidan 60840100 – veterinariya meditsinasi bakalavriat taʼlim yoʻnalishi talabalari uchun “Baliq va asalari kasalliklari” fanidan “Baliqlarning trematodoz va sestodoz kasalliklari” mavzusidagi ochiq dars maʼruza ishlanmasini ijobiy baholayman va taʼlim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

Parazitologiya kafedrası dotsenti, v.f.f.d. (PhD)

K.X.Oʻroqov